

ŽE 11.
KULTURNI
SVETEK
NA
DOLEJNJOM
SENIKI
STR. 5

TABOR „ZA
MATERNO
REJČ“
STR. 6-7

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 14. julija 2005 * Leto XV, št. 15, Cena 50 Ft

Ljubljana: V. vseslovensko srečanje

MATERIN JEZIK JE JEZIK SRCA

Dvorana državnega zbora je bila premajhna, toliko Slovencev iz vseh koncev sveta se je zbralo na petem vseslovenskem srečanju v Ljubljani. Da bi, kot je v imenu organizatorice, komisije za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu, povedal predsednik Janez Kramberger, imeli priložnost, da ob začetku novega mandatnega obdobja skupaj s predstavniki oblasti Republike Slovenije na njem spregovoriti o novih pobudah in načrtih. Po kratkem nastopu pevskega zbora Korotan iz Združenih držav Amerike je zbrane pozdravil predsednik državnega zbora France Cukjati, ki je dejal, da mati domovina ni bila vedno prijazna do nekaterih svojih otrok, vendar naj ji to oprostijo. Če je domovina zdaj nerodna, jo je treba na to opozoriti, kajti dolžnost politike je, da naredi življenje svojim državljanom in Slovincem po svetu lepo in bogato. Državni sekretar za Slovence v zamejstvu in po svetu Franc Pukšič pa je izrekel priznanje vsem, ki jim je uspelo tudi v neugodnih okoliščinah ohraniti slovenski jezik, kulturo in identiteto, kajti »materin jezik je jezik srca«.

Osrednji govornik na petem vseslovenskem srečanju je bil dr. Alojz Rebula, pisatelj iz Trsta in letošnji dobitnik Kresnika, za *Nokturno za*

Državni sekretar za Slovence v zamejstvu in po svetu, Franc Pukšič, je zbranim povedal: »Če je bilo prejšnje stoletje čas delitev, nas sedanje povezuje, zato se bomo prihodnja leta zaradi visoke udeležbe zbrali v Cankarjevem domu in ne v dvorani državnega zbora, kjer je premalo prostora za vse,« je še poudaril Franc Pukšič.

Primorsko, za najboljši slovenski roman v lanskem letu. Povedal je, da kot zamejec deli usodo brezdomovinski s svojo družbeno odrinjenostjo in izgubljenostjo zaradi tujega jezika in Slovincem neprijetnega ozračja. Poudaril je, da se nobena definicija naroda ne omejuje le na prostor znotraj matične domovine in opozoril, da se diskriminacija ne sme nadaljevati. V govoru – eseju o Slovencih, in slovenstvu – se je opiral na *Dumo*, pesem Otona Žu-

pančiča. In tudi na Primoža Trubarja, ki je z nagovorom »Lubim Slovincem« mislil na vse Slovence, ne glede na to, kje živijo.

Drugi del srečanja je potekal v šestih delovnih skupinah, in sicer po temah: - *Izživi sodelovanja s Slovenci v zamejstvu in po svetu na področju izobraževanja, šolstva in znanosti*. Franci Feltrin s Svetovnega slovenskega kongresa je pozval k enostavnejšim rešitvam prošnji za izobraževanje v Sloveniji. Pogovarjali so se

tudi o sodobnejših oblikah poučevanja slovenskega jezika. - *Ohranjanje in razvoj slovenske kulture v zamejstvu in po svetu*. Boris Jesih z Inštituta za narodnostna vprašanja je povedal, da je delovna skupina namenila največ pozornosti vzpostavljanju kulturno – informacijskih centrov pri zamejcih in Slovencih po svetu. Predsednik Zveze Slovencev Jože Hirnšek je v tej skupini predstavil sožitje med hotelskim delom Slovencev in kulturnega in in-

formativnega centra v Monoštru in narodnostnimi ustanovami, ki imajo sedež v Slovenskem domu. - *Krepitev slovenske identitete v zamejstvu in po svetu z delovanjem na področju športa*. Delovna skupina je predlagala vsakoletna vseslovenska športna srečanja, kot jih poznajo nekatere druge dežele, najbolj razvita so v Franciji. - *Sodelovanje na področju gospodarstva in medregionalno povezovanje s Slovenci v zamejstvu in po svetu*. Erik Švab z urada za Evropo pri Slovenskem gospodarskem deželnem združenju v Trstu je opozoril, da v Sloveniji še vedno obstajajo ovire za učinkovitejšo sodelovanje s slovenskimi poslovneži, ki živijo po svetu. Zavzel se je za vzpostavitev mreže slovenskih podjetij v svetu. - *Turistična promocija Slovenije*. Slovenija je nedvomno nekaj več kot Bled in Bohinj. Kot primer dobre prakse bi lahko bila čezmejna goriška ponudba. V šesti delovni skupini so se pogovarjali o skrbi Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Na srečanju so se zavzeli tudi za čimprejšnji sprejem zakona o Slovencih v zamejstvu in po svetu in predlagali, naj postane prva julij-ska nedelja dan Slovencev po svetu.

Ernest Ružič

Republika Slovenija
Generalni konzulat

Monošter

Dragi bralci časopisa Porabje, drage Slovenke in Slovenci!

Od prvega julija letošnjega leta dalje časopis Porabje izhaja kot tednik in ne več kot štirinajstnevnik. Za to pogumno odločitev uredništva časopisa in njegove glavne urednice Marijane Sukič vsem izrekam iskrene čestitke! Pogumno odločitev zato, ker vsi dobro vemo, v kakšnem stanju se nahajajo, kar se tiče finančnih perspektiv, predvsem pa kadrov, ki vsakokrat sproti z velikimi napori in v časovni stiski pripravljajo nove in nove izdaje tega časopisa. Pogumno tudi zato, ker se končno kažejo ambicije po tem, da se ta časopis še v večji meri razširi na območje matične države Slovenije, kajti prav gotovo tudi naše rojake na oni strani meje zanima, kaj se dogaja v Porabju in s kakšnimi problemi se soočajo tukaj živeči pripadniki manjšine. Teh problemov pa je seveda veliko, tako na področju šolstva (kjer se bo dvojezičnost šele začela uvajati), na področju manjšinske kulture (obnova kulturnih domov in izvajanje ustreznih kulturnih programov, za katere ni dovolj denarnih sredstev), nadalje medijev (kjer ni frekvence za radio Monošter, pa tudi pretvornika še ne), da ne govorim o dvojezičnosti v vsakodnevem življenju, pred upravnimi in sodnimi organi ter drugimi javnimi službami. Ali pa na primer o enakopravni rabi obeh jezikov pri zemljepisnih imenih in javnih napisih, kot so recimo poimenovanja ulic v občinah, kjer avtohtono živijo Slovenci že stoletja. Sprašujem se tudi, kaj je z radijskimi in televizijskimi programi matičnega naroda, ki bi se morali videti in slišati s te strani meje, ali pa na primer, kaj je z rednimi in ustrezni programskimi terminami radijskih in televizijskih

oddaj v maternem jeziku? Ali je dovolj ena ura radijskega programa na dan in v nedeljo bori dve uri? Za nikogar to ne more biti dovolj, še najmanj pa za nek medij, ki oddaja manjšinske programe. Ob takšni programski shemi noben radio ne more vzdržati dolgo in žal to velja tudi za radio Monošter. Tudi tukaj so že dolgo časa pripravljene določeni projekti za prihodnost, vendar žal samo pripravljene in čakajo boljše čase. In v čem je problem, se je potrebno vprašati? Je problem v denarju ali morda v nezadostnem uresničevanju obsega pravic, ki ga naši manjšini tukaj, tako kot madžarski narodni skupnosti v Sloveniji, zagotavlja Sporazum o posebnih pravicah obeh manjšin iz leta 1992? Odgovor je v obeh primerih isti: ne enega ne drugega ni dovolj. Predvsem pa ni dovolj. Predvsem pa ni dovolj, da zgolj sprijaznimo s preprosto resnico, da je to pač tako kot je in pika!

To, kar sem pravkar zapisal, je zgolj nekaj utrinkov trenutnega realnega stanja in zgolj nekaj besed in stavkov, ki so zapisani v tolikokrat navajanem (citiranem) Sporazumu iz leta 1992. In prav ta Sporazum tudi določa, da bosta obe podpisnici za »uresničevanje nalog iz tega Sporazuma zagotavljali materialno in drugo podporo.« Eno je denar (materialna podpora), drugo pa so naloge iz tega Sporazuma (ki jih na vsakokratnem zasedanju Mešane komisije, ustanovljene po tem sporazumu, prevzemata obe strani). Ali se te naloge tudi dejansko uresničujejo ali ne, pa morate seveda povedati tudi vi, ki ste pripadniki manjšine, in tudi vi, ki ste predstavniki te manjšine. In nenazadnje; ta Sporazum je

mednarodna pogodba in mednarodne pogodbe so po svoji pravni moči nad notranji predpisi ene in druge države. Obseg pravic manjšine je torej določen v tem aktu, zato so trditve, da se ne da nič narediti, toliko bolj absurde in nesprejemljive. Marsikaj se da narediti in to je sedaj dokazalo tudi uredništvo časopisa Porabje, ki od slej izdaja vaš časopis Porabje kot tednik in ne več kot štirinajstnevnik. In temu vzoru lahko sledimo vsi.

In za konec bi želel poudariti še eno pomembno dejstvo. Sporazum, ki ga ves čas omenjam, v svojih uvodnih določbah govori o »dejanski enakosti« slovenske oziroma madžarske manjšine, ki da jo je mogoče doseči s posebnimi pravicami posameznikov in pravicami manjšine kot celote. V nadaljevanju pa v konkretnih določbah Sporazum govori o teh individualnih in kolektivnih pravicah obeh manjšin. O tem, katere so te pravice in kako jih bosta obe državi uresničevali. In čisto za konec: ali ste torej »dejansko enaki«, če še vedno nimate dvojezičnega šolstva, če nimate zagotovljene dvojezičnosti v vsakodnevem življenju, pred upravnimi in sodnimi organi ter drugimi javnimi službami, če ni dvojezičnih napisov ulic in dosledne dvojezičnosti v vsej krajevni topografiji, če nimate svojega manjšinskega zastopstva na državni ravni, in še bi lahko naštevali. Ali je to torej »dejanska enakost« z madžarsko manjšino v Sloveniji ali pa je to nekaj, kar s tem pojmom, ki ga uveljavlja mednarodna pogodba (Sporazum iz leta 1992), nima nobene zveze?

Marko Sotlar
generalni konzul

Števanovci: zaključek 15. mednarodnega arhivskega tabora

OB ZBIRANJU ARHIVSKEGA GRADIVA POSLUŠALI ZANIMIVE ZGODBE

V Števanovskem hotelu Apát je od sobote odprta zanimiva razstava starih in nekoliko manj starih dokumentov, ki so jih zbrali dijaki pod vodstvom mentorjev v 15. mednarodnem arhivskem taboru. Tabor so organizirali Pokrajinski arhiv Maribor, arhiva Železne in Zalske županije in Zavod za kulturo madžarske narodnosti v Lendavi. Dokumente iz preteklosti je iskalo šest dijakov iz prekmurske in šest dijakov iz porabske strani, in sicer v dvojezični Čikečki vasi in enojezičnih Dolencih ter v Števanovcih, Andovcih in Verici-Ritkarovcih v Porabju. S slovenske strani sta bila sodelavca Pokrajinskega arhiva Maribor Gordana Šoveges Lipovšek in Ivan Fras, iz Županijskega arhiva Železne županije Zoltán Boros, iz Županijskega arhiva Zalske županije pa Zoltán Paksi.

Ob zaključku tabora so pripravili priložnostno razstavo.

Na obeh straneh meje so našli številne dokumente, povedano v strokovnem jeziku, za dve arhivski škatli, kar pomeni prek sto različnih listin, knjig in fotografij. »Prebivalci so vedeli, da pride, ker sta jih na slovenski strani obvestila župana občine Salovci Aleksander Abraham in občine Moravske Toplice Franc Čipot. Povsod smo bili lepo sprejeti, ob zbiranju gradiva smo poslušali tudi zanimive zgodbe. Prijetno je bilo delati tudi v Porabju, kjer smo se lahko pogovarjali tudi v slovenskem jeziku, kar nam je bilo še posebej všeč.« Je o skupnem terenskem delu, kar naj bi bil edinstven primer v Evropi, povedala Gordana Šoveges Lipovšek, sodelavka v Pokrajinskem arhivu Maribor.

Del zbranega gradiva je predstavljen na razstavi v hotelu Apát, in sicer z naslovi: Knjige, Dokumenti iz vsakdanjega življenja, Življenje družin in Gospodarstvo. Na razstavi sta dve posebni in redki fotografiji, ki sicer nista iz krajev, kjer so raziskovali letos. Prva je iz Zenavejli, kjer sta leta 1934 z balonom pristala dva Belgijca. Na fotografiji je lepo viden balon, pred njim Belgijca in številni domačini. Druga fotografija prikazuje gradnjo bogojinske cerkve. Take fotografije ni v monografiji o Plečnikovi cerkvi v Bogojini, kar pomeni, da avtor zanjo ni vedel.

Čeprav je bilo mnogo starih in starejših hiš podrtih, čeravno so mnogi orumeneli papirji končali v ognju, je še vedno mogoče na podstrešjih, predalih in omarah in še kje izbrskati zanimive dokumente, ki pričajo o dogajanju pred desetletji ali stoletji. Če ne bi bilo mednarodnih arhivskih taborov, bi ostalo marsikaj za vedno neznano, zdaj pa je na voljo vsem, ki jih zanima preteklost v prostoru ob madžarsko-slovenski meji. Na osnovi zbranih dokumentov se ohranja vedenje o lokalni zgodovini, brez katere ne bi bilo širše državne oziroma nacionalne zgodovine. eR

Sombotelska stolna cerkev obogatena z novimi slikami

Monumentalne oljne slike Adama Nagya Kisléghija od meseca junija krasijo sombotelsko stolno cerkev, ki je bila v 2. svetovni vojni hudo poškodovana in katere restavracija je trajala več deset let.

polnjevanjem. Čudovita umetniška dela pomagajo pozabiti strašno opustošenje, ki so ga povzročili mestu in katedrali anglo-ameriški bombniki, ki so proti koncu druge svetovne vojne, ravno pred šestdesetimi

ma enega ali drugega slikarja, potem bi lahko trdil tudi to, da tako Munkácsy kakor Rembrandt in vsi ostali znani slikarji zahodnega krščanstva posnemajo slikarje, ki so ustvarjali pred njimi.

Prihod Svetega Duha – ena od monumentalnih slik v sombotelskih stolni cerkvi

živimo v dobi, ko je znanost dvignila tehniko v poprej še nikoli videne višine, ko lahko svobodno poletava ne le duh človeka, temveč se je tudi sam znebil okov železne zavese, ko so se v Evropi porušili zidovi, ki so razdvajali družine. Ta doba, vera in globoka humanost inspirirajo delovanje slikarja Adama Nagya Kisléghija, ki je naletelo na velik odmev ne le v strokovnih krogih, temveč tudi pri širši publiki. Pri strokovnjakih sem opazila neke vrste ljubosumnost, s katero so ugovarjali njegovemu baročnemu stilu, trdeč, da na začetku 21. stoletja ni umestno ustvarjati v baročnem slogu, niti takrat ne, če le-ta harmonizira z gradbenim slogom poznobarčne katedrale, v kateri so te slike. Štiri slike, vsaka 3,7 x 4m velikosti, so namestili v stranskih ladjah. Ugovarjali so njegovemu delu, trdeč, da posnema umetniške metode starih mojstrov, nihče pa ni niti poskušal podvomiti o veliki nadarjenosti, vztrajnosti, zahtevnosti, ki jo je umetnik dosegel z nenehnim izpo-

leti, skoraj popolnoma porušili eno najlepših in največjih cerkva v državi. Katedrala je bila hudo poškodovana, toda prebivalstvo Szombathelyja je kljub temu ni pustilo porušiti, in sedaj lahko občuduje umetniška dela na stenah, s katerih je desetletja zijala ogromna površina bele golote.

Zanimiva je tudi kritična pripomba nekaterih slikarjev, zakaj upodablja Kisléghy Nagy Adam svetopisemsko teme, ki so jih že naslikali vsi svetovno znani slikarji, kot so Tizian, Michelangelo, Rubens, Rembrandt, Tintoretto, Velasquez, Caravaggio, Grünewald, Weigen..., zakaj jih posnema. Umetnik, ki je globoko veren človek, je skromno, povedal, da je zbral biblijsko tematiko zaradi tega, ker ta žanr zahteva veliko tehnično in snovno znanje ter discipliniranost in vztrajnost. Ta vsebina in ta oblika figuralnega slikarstva odgovarja najbolj tisti zahtevnosti, ki jo on sam postavlja pred sebe. Če bi soglašal s trditvijo, da posne-

Slikar, ki je rojen v Budimpešti, danes pa živi in ustvarja v Železni županiji, v vasi Oszko, je štiri monumentalne slike ustvarjal štiri leta. Za upodobitev figur množičnih prizorov je poiskal primerne modele, ki jih je ponazoril najprej grafično. Nato je naslikal tako imenovane barvne kompozicije monumentalnih slik, ki se nahajajo v katedrali, torej njihove majhne formate, v velikosti 30x30 cm. Nato je slikar pripravil na tako imenovanem kvadratnem kartonu v originalni velikosti osnovo za izdelavo slik, ki se nahajajo v katedrali.

V tistem svečanem razpoloženju, ki se človeka - ki se sicer ne razume na umetniško ustvarjanje, ga pa z odprtim srcem in dušo sprejema - polašča ob občudovanju teh slik, ugotavljamo, da moramo vsako delo, ki ga opravljamo, izvajati z vso vneto, točno in lepo, z veliko zavzetostjo, ker le tako lahko ustvarjamo na vseh področjih trajne vrednote.

Suzana Guoth

Pripovejsti iz Muzeja Murska Sobota

Kejp ali liko, ka je pred vami, je nasliko Ludvik Vrečič. Zove se **Moški z rdečo keco**. Vrečič jo je napravilo leta 1942. Tou bi leko bilou vse, ka človek leko zvej, gda vidi tou sliko. Če pa nas miga kaj tadale, leko od slikara, ka je toga možakara na platno gore djau, zvejmo eške kaj več.

Ludvik Vrečič: Moški z rdečo keco

Ludvik Vrečič je prvi vönavčni slikar iz Prekmurja. Naroudo se je **10. aprila 1900** v vesi **Skakovci**, nin po dvajsti lejtaj pa se v Budimpešti že leko guči od Vrečiča, steri je zgotouvo visiko slikarsko šoulo. Vrečič je vido dosta sveta svojoga časa. Ojdo je po Evropi, si je pogledno Pariz, steri je že dugo valau za varaš umetnikov, najbolje pa slikarov, malarov. Največi tau svojga žitka pa je živo v Pešti. Tam je delo slike, kak je eta pred nami. Gnesden niške ne vej, kelko kejpov je vöprišo spod Vrečičovi rouk, vsikši den se najde kakša nouva na Madžarskom, v Prekmurji, po cejlj Sloveniji pa eške nindri indri.

Žitek za Vrečiča v Pešti je nej biu leki. Biu je majster, steroga gnesden bole občüdvlema po spoštüvlema ka za njegovoga žitka. Zato je gnesden tak spoštüvanja vrejden, ka v njegovom slikanji vsigderi stoj najde kaj nouvoga. Pa čeglij je delo zmejs vse kaj drugo, ka je emo za živeti. Včiu je v šouli, največ pa je delo vsefele stvari iz ledra in je odavo. Neje njemi bilou leko v žitki in eške bole lagvo, kak je živo, je skončo svoj žitek. Bilou je **4. julija 1945** v malom varaši **Monor**. V mejsceaj včas po bojni nej bilou dobiti dosta za gesti. Vrečič je eške itak živo v Pešti. V Monori so lidge iskali (h)rano. V svaji za njou ga je strejlo nikši rusoški soldak. V Monori je Ludvik Vrečič pokopani tö.

Največ Vrečičovi slik je gnesden v Muzeji Murska Sobota, od njega je napisana velka kniga, dosta njegvi kejpov pa visi po stenaj drugi muzejov, po ramaj v Sloveniji, na Madžarskom pa vejn pri naši lidaj v Merki tö. **Miki**

OD SLOVENIJE...

Rupel v severni Ameriki

Slovenski zunanji minister in predsedujoči OVSE Dimitrij Rupel se je v okviru svojega obiska v Združenih državah Amerike sešel z ameriško državno sekretarko Condoleezza Rice, s katero sta obravnavala predvsem problematiko Uzbekistana in Kirgizistana. Vodja slovenske diplomacije se je v Washingtonu pogovarjal še z generalnim sekretarjem Organizacije ameriških držav Josejem Miguelom Insulzo, namestnikom svetovalca za nacionalno varnost Jackom Dyerjem Crouchom in s slovenskimi častnimi konzuli v ZDA ter se udeležil sprejema ob dnevu državnosti, ki ga je pripravilo slovensko veleposlanstvo. Slovenski zunanji minister je nato iz Washingtona odpotoval v Kanado, kjer se je udeležil praznovanja slovenskega dneva državnosti v slovenskem letovišču v Boltonu.

Slovenski izseljenci slavili

Samostojna Slovenija je rezultat prizadevanj Slovencev tako doma kot po svetu, in tega ne smemo pozabiti, je na slovesnosti ob 60. obletnici povojnega begunstva, ki jo je v Cankarjevem domu v Ljubljani pripravila organizacija Slovenija v svetu, povedal predsednik vlade Janez Janša. V Kamniški Bistrici pa so se zbrali člani Slovenske izseljenske matice. Osrednje prireditve Srečanje v moji deželi se je udeležilo približno 1500 ljudi.

Nadškof Uran prejel palij

V stolnici sv. Nikolaja v Ljubljani je ob prejemu palija ljubljanski nadškof in metropolit Alojz Uran poudaril, da ima slovesnost izročitve palija v letošnjem letu še poseben poudarek, saj so dogodki sredi leta 1945 življenjsko zaznamovali mnoge. Palij predstavlja vez metropolitov z rimskim papežem in je znamenje metropolitove oblasti v cerkveni pokrajini.

Feri Lainšček

PAJDAŠKE

Leta 1954 je Vito v kopališči prvič skočil z najvišjega torma pa napravo salto. Bilou je tou v tistom časi, gda se je v Britaniji prvič zdigno Rolls Roycejov eroplan, šteri je nej nūco piste, pa je tou bila velka senzacija. Vito je bijo te star sedenajst lejt. Tūdik njegov skok pa je biu nekaj tak velkoga, ka je leko šou tisti den z najlepšov deklinov domou.

Arpad je na bazen prvopout prišo leta 1957, gda je že meu slavsko državljanstvo. Bijo je sin vognskij staršov, šteri so se oktoubra leta 1956 proti ruskim tankom postavili, te so pa mogli pobejgniti iz Pešte. Bijo je varaško dejte, dobro je skako v vodou, pa sta z Vitojom brž pajdaša gratala.

Mladoga oficera Mileta, šteri je ovačik biu rodom z Mostara v Hercegovini, so leta 1959 glij se k nam premejstili. Že toga leta se je tūdi on pojavo v kopališču, pa je začno skakati s torma. Bijo je fest dober, zatou ka je doma že kak mali skako s tistoga slavnoga kamnitoga mosta v Neretvo.

Že leta 1961 so pajdaške Vito, Arpad pa Mile na kopališču skočili trojni salto, šteromi so pravili tūdi skok smrti. Bili so najveksi frajerge glij te, gda so vō priše mini kikle, anti-bejbi tablete pa Doorsi. Začnola se je svoboda v oblačenji pa držanji, svejt pa se je vido velki pa lejpi. No, bili so mladi tūdi ešče te, gda se je največ čulo o Irskoj republikanskoj armadi pa Rdeči brigadaj pa grupi Baader-Meinhof. Ge, šteri sam dosta dosta mlajši, pa sam je spozno, gda so bili že davno legende.

V leti so ešče itak skurok vsakši den prišli na kopališče.

Prišli pa so, moram praviti, tak, ka je tou vsakšomi v oči spadnola. Ne vejim zakoj, samo nikak so se po svoje napravili, ovačik so si dol vzeli sončne oukole, ovačik so si prestrli brisače, ovačik so šli gor na tōren pa skočili. Tak je vōvidlo zdaj, kak ka sami za sebe skajejo, kak se več ne delajo važni, pa kaj jim tūdi ženski pogledi nika več ne pomejnijo. No, tou se je dalo razmeti, vse je bilou že za njimi. Vmejs so se oženili, ojdli za drugimi, pa se eden za drugim razpitali, vmejs so gratali debeli pa sejri, pa dobili so tiste starčevske lišaje, proti šterim nega niškoga vlastva. Ostali so jim, geli bar, samo ešče spomini pa stara slava.

Tou leto so prišli samo parkrat, te pa jij je nišče več nej vido.

»Ne morem vōrvati, ka vas letos več nega na kopališče,« sam pravo Arpadi, gda sam ga srečo v parki.

Pogledno me je nekaj poprejk, kak bi pito kaj nouroga, ali pa bi me bilou mrzlo ob tom vprašanji. »Povedo mo vam, zakoj, ne vejim pa, če te leko razmeli,« mi je potiuma pravo. »Vej pa smo začnoli oditi, te pa so si tam poulek nas najšle plac ene mlade deklina,« mi je pojasno. »Te pa je Mile več nej ležo na brisači, kak prlej, liki je cejli čas tak sejdo,« mi je pokazo. »Sejdo je tak, razmite, pa jij je gledlo kak mlado tele,« je pravo Arpad. »Paso si je oči, pa si je nej dau valati, ka pravi frajrer tau tak ne dela. Nej da je mladi, ešče bole pa nej, da je stari...«

»Vama dvōma pa je bilou nerodno?« sam pito začūdeni.

»Sram naji je bilou, ka pa,« je zavzdihno Arpad. »Nej sva mogla dopistiti, ka bi na konci tak nizko spadnoli. Zatou z Vitojom več ne odiva, on pa te sam tūdik ne ide.«

Leko nas veseli

Če nazaj mislimo nisterna lejta, se dobro spominjamo, kak smo se čūdivali, če smo prišli vleti v Austrijo ali Slovenijo. Zakoj? Vidli smo, kak lejpe rauže, vsefele cvečlice majo lūdje, kak lepau gor okinčajo svoje domove in okolje. Mi smo pa tistoga ipa tak čūtili, ka smo sploj zaostali pri tejm tū pa smo dugo nej k »sebi prišli«, kakoli, ka bi mi tū radi meli lejpe rauže.

Zdaj, ka so meje že oprejte-sploj pa od 1. majuša 2004-si mi tū ležejše dejamo. Na meji ne kukivajo nut napona v naš auto, ne spitavajo, ka pa zakoj nesemo. Etak je pa mogauče, ka si naši bautoške spravijo semen za takše lejpe rauže pa se pri nas že tū vsefele flance dobijo. Baugi vala, vse več je taši vertinj, stere iščejo, najdejo priliko za tau, da bi pri nas tū vseveč lejpi rauži bilau. Tau se vidi poleti na naši hišaj, okoli hiš. V Porabji so tak pred 30 lejtami tū začnili nauve, lejpe hiše zidati. Pa kak vōgleda edna lejpa hiša brezi rauže?

Jaz se dobro spominjam na tau, gda sam mala bila pa smo eške s slamo krita hišo meli. Moja mati je na vsakšo okno takše lejpe muškatinline vōnaklala, ka je tista mala hiša takša bila kak v ednoj pravljici. Meli smo eden mali ogradec više hiše. Mamaj je tam pauvala najoprvin lejpi narcis, po tistim pa risauske rauže, štere sam nasvejti najbolje rada mejla. Trnjove

rauže so tistoga ipa samo divje bile, depa cejla seča ji je nut zapletana bila z njimi, lepau so cvele cejlo leto. Razen te je eške vsefele lejpe rauže pauvala mama, najoslednjim na vsisvecovo smo krizantine meli. Kak so dišale te rauže, je nej zapovedati. Različne farbe v ogradci so čūdivote bile. Vertinje so menjavale semen, flanco, in pri vsakšoj hiši so bile rauže.

Prišli so nauvi časi. Ženske so v službo prišle, dosta so delate, tak smo nikak tanjali tau lejpo šego, ka bi dosta rauž pauvali. Povejmo, na vsisvecovo smo tak prajli, vej pa kŭpimo rauže, vej pas tejm se nejmmo cajta spravlati. Pa kultura pauvanja rauž je po par lejtaj doj prišla, če rejsan nej pri vsakšom funtoši.

Ka se je po tistom zgodilo? Začnili smo malo svejt videti. Pa te se nam je povidlo, ka indrik lejpe rauže majo. Toga ipa pri nas se že tū brigajo za lejpe rauže. Tūj pa tam čūjem, ka si menjavajo flance, kŭpŭjejo vsefale posaude, v stere sadijo rauže. Po naši cintoraj je tū vseveč živi rauž. Tau je samo na hasek naši vasnicam, po kateri vse več turistov odi. Nej vseedno, kakšen kejv oni odnesejo od nas.

Poleti se po naši vasnicaj tū vsebole vidi, ka lūdje lejpe rauže radi majo. Sto pa rauže rad ma, ne more biti lagvi človek.

Irena Barber

Že 11. slovenski kulturni svetek na Dolejnjom Seniki

Lepši den kak nedela, 3. julius bi si ranč nej mogla odebrati Slovenska manjšinska samouprava na Dolejnjom Seniki za Slovenski kulturni svetek. Prejšnje dneve je dež pofriško, gora zbidijo naravo, v nedelo je pa lepši, miren sončen den pozdravlo Dolejnjeničare na slovenskom svečki v kulturnom daumi. Ka za programa so meli Slovenci pa

ne razmejš na umetnost.

„Ena slikarka je pravla, ka se ona spoj čudiva na tejm, ka v enoj takšnoj maloj vesi leko napravimo takšno lejpo razstavo. Ja, človek rejsan mora zavadiiti tisto, ka se lidam vidi. Kakšne moderne kejpe lidge nedo cenili. Oni se srečajo den do dneva z lepoto nara ve, stera je na kejpaj prine senera pred nji.“

nej ne vejn kak veselo. Dobro je, če s smejom kaj leko pozabimo bar za kratek čas. Moram povedati, ka komedija tu nej samo za smej, s tistoga se človek kaj tu leko navči.“

• *Števanovstji igralci letos špilajo igro z naslovom „Šaula včara, šaula gnes“. Kak avtorica igre, ka za poslanstva, ka za namena ma nota pokazana šaula indašnjoga pa današnjoga časa?*

če lidi, se radi dobijo vküper. Gda pripravlamo programe, brodim na vse lidi. Nikdar ne delamo nikšne razlike nej. Tak programe kak pogostitev mamoz za vse lidi, steri pridejo na naše programe.

Mi trge, Gabor Lazar pa Laci Bajzek v samoupravi fejs mamoz pasko na tau, naj mamoz vse baugše programe. Smo tak kak brat pa sestra, mi na eden drugoga damo. Če stoj

Umetnika z dolnjesejniško županjo

ranč tak drugi domanji lidge, leko zvejmo od članice samouprave, Irene Barberjeve.

„Naša samouprava od ustanovitve mau vsakšo leto drži Slovenski kulturni svetek, etak zdaj že edenajstič svetimo slovensko kulturo. V program smo dali razstavo, ka na Dolejnjom Seniki radi majo, gledajo lejpe kejpe pa mamoz zatau dober prostor, izo tu, če gli je mala. Predpodnevom smo v 10. vöri oprli razstavo, na steroj so trge slikarji postavili vö svoje kejpe, Ernest Bransberger pa Rozalija Sraka in Zora Sonaja. Takšne lejpe slike smo do tejsa mau nej trno meli. Na kejpaj je bola narava, zidauvi z lejpmi, solidnimi barvami, farbami. Eške sta monoštrska cerkev pa andovski zvon tu na kejpaj vöpostavljeniva. Slikar Bransberger je lovec pa tau se ma fejs vidi na kejpaj, ka on z ovakšnimi očami gleda naravo.“

• *Mislím, ka mi prausti lidge dosta bole cenimo, štíma mo kejpe, na steri zagüšno gora spoznamo, ka je namalano, nej pa tiste moderne, gda človeki pravijo, ja ti se*

• *Kak ste odrpli razstavo?*
„Predsednik samouprave Laci Bajzek je pozdravo, na konci pa aupro razstavo. Otvoritve je pozdravila županja vesi Elizabeta Bartók tü. Razstavo, kejpe je trno lepau nota pokazo v slovenskoj pa vogrskoj rejči Jože Vild iz Murske Sobotne.“

Gorejnjenički ljudski pevci so pa lepau spejvali domanje pesmi, ka so je gostje iz Slovenije posaba povalili.“

• *Kak ste pelali tadale program za dvečereke, ka ste nidili svojim lidam v vesi?*

„Ge sem vidla števanovsko otroško folklorno skupino v Slovenskom daumi na programi Slovenske zveze, pa sem si gor djala, dočas nemo zmerom, ka oni ne pridejo v našo ves. Sam vidla na lidaj, ka so se čudivali, kak ta deca lepau pleša. Zdjaj se znauvič doživela nika lejpopa. Mlajši plešejo pa popevajo, sprvaja je fudaš Boris Velnér iz Slovenije. Je znano, ka vsakšo leto pozovemo na različne prireditve števanovsko gledališko skupino „Vesele pajdaše“, stera naprej dava komedije. Lüstvo je rado komedijam, zatok ka je življenje

Na programe Slovenske samouprave pridejo vsi, tisti tö, steri so nej Slovenci.

„Predstaviti smo steli, med kakšnimi pogoji smo se leko včili mi, moja generacija. Te smo drva mogli nositi, če smo se steli segregjati, nej smo meli irke, smo na palete, table pisali pa smo mogli več vse držati v glavej. Bili smo ranč tak lagvi kak gnes. Samo so te školnicke dobro naklali mlajše, gnes pa se ne smej nika. Ge s tejm ne pravim, naj bijejo mlajše, nej, depa malo za vüje potegniti bi dostakrat nej škaudilo. Tau smo steli pokazati malo deci pa tistim starišom, steri večkrat dejo v šaulo se taužit zavolo svojoga deteta.“

• *Vaš svetek vsakši poštojva v vašoj vesi, gde žíve vküper več narodov. Pri vas se nikdar nej trbej bojati, ka nete meli zavole lüstva. Tak vidim, ka Slovenska samouprava ma poštenje v vesi. Še trójdite, naj za cejlo ves leko ponidite nika lejpopa, zanimivoga.*

„Rejsan, pri nas cejla ves pride, se ne šte, če razmej rejči ali nej. Vej pa ples, pesmi nej trbej razmeti, sama kultura vle-

ma kakšno drugo mnenje, mišljenje, si prebrodim. Mi se nikdar ne svajüvamo. Vsi delamo, če trbej fizično ranč tak. Zdjaj, gda de konec današnjomi programi, potistim mo včasik čistili, vse vred dejvali. Istina, ka mamoz vuj drugje lidi tü, steri se zatau vzemejo in nam z dobre vaule pomorajo. Mi tak damo nazaj vse dvorane, kak smo je prejk vzeli. Za prireditve mamoz posebne pogoje. Leko nöjcamo dvorano v kulturnom daumi, mamoz lejpe pisarne, mesto za Slovensko samoupravo, na dvauri velki plac pa ške mesto pod strejov za več kak stau lidi, gde se zdaj ranč fejs veselijo naši gostje. Smo rejsan srečni pa hvaležni vesi, lokalni samoupravi zatau. Lidam pa zatok, ka se furt v lejpop številki dajo pozvati, pridejo z dobre vole na naše slovenske prireditve.“

Čestitamo pa želimo, naj ške dugo-dugo leko majo Slovenci svoje bogate programe v takšnem zadovolstvu.

Klara Fodor

... DO MADŽARSKE

Odstopil predsednik Urada za zamejske Madžare

S 1. julijem je zunanji minister razrešil funkcije predsednika Urada za zamejske Madžare Józsefa Bálint-Patakija. Do razrešitve je prišlo na njegovo lastno prošnjo, ki jo je utemeljil s poslabšanjem lastnega zdravstvenega stanja. József Bálint-Pataki, ki ima svoje korenine v Transilvaniji, je delal na uradu od ustanovitve le-tega. Urad je bil ustanovljen pod Antalovo vlado, njegov predsednik – v rangu državnega sekretarja – je postal pod Medgyessyjevo vlado. Ob odstopu je povedal, da se mu je na koncu maja poslabšalo zdravstveno stanje, zdravniki so mu predlagali, naj spremeni način življenja, če želi preživeti. Na vprašanje, ali ni v ozadju odstopa njegovo nesoglasje z načinom razdelitve podpore zamejskim Madžarom, je odgovoril nikalno, je pa dodal, da ga moti, da se notranjepolitična nasprotja „izvažajo“ med zamejce. Po neuradnih informacijah bo József Bálint-Pataki nadaljeval svoje delo v uradu premierja kot svetovalec. Zaenkrat se še ne ve, kdo ga bo nasledil, predsedniško funkcijo v uradu pa bo kot vršilec dolžnosti opravljal njegov namestnik Béla Szabó.

Politični barometer

Pred poletnimi počitnicami (madžarski parlament je končal svoje delo prejšnji torek) je agencija za merjenje javnega mnenja opravila raziskavo o popularnosti najbolj znanih politikov. Na lestevici visoko (65 točk) vodi predsednik R Madžarske, ki mu bo mandat potekel na začetku avgusta. Na drugem mestu je še zmeraj predsednica parlamenta Katalin Szili (54 točk), ki je sicer zaradi zapletov na predsedniških volitvah zgubila tri točke, toda to ni ogrozilo njenega drugega mesta. Na tretjem mestu najdemo predsednico manjše opozicijske stranke, Demokratskega foruma, Iboľo Dávid. Viktor Orbán je zasedel peto mesto, medtem ko je sedanjí premier na dvanajstem mestu. Na zadnjem mestu štiriindvajset stopenjske lestevice je politik Fidesz-a László Kövér. Najmanj priljubljen član vlade je šolski minister Bálint Magyar, ki se je znašel na predzadnjem mestu.

TABOR "ZA MATERINŠČINO" (v sliki in besedi)

POZDRAVLJENI,

slovenski mlajši iz Porabja pa Murske Sobote na 2. tabori „Za materinščino“ v Varaši.

Veseli smo, ka ste letos pa v velkom številu prišli v slovenski tabor, steroga smo pripravili na Slovenskoj zvezi.

S taborom „Za materni gezik“ želimo s pomočjo mentorjev iz Slovenije dosegniti, ka bi slovenski gezik za svoj gezik poznali, čutili, ka bi ga batrivno, radi gončali med seov, v šauli, doma s starišami, s starimi starišami, na kratko s Slovenci. Zdaj, gda mamu oprejte meje Slovenci s toga kraja pa z drugoga kraja meje, zdaj gda smo vsi leko eni, zdaj nam je ške bola potrebna slovenska rejč, kak gdakoli. Radi bi vam pomagali bola spoznati zgodovinsko, cerkveno, naravno in kulturno bogastvo porabski vasnic. Z zadvečerskimi programi vam želimo sprajti radost, veselje, dobro volo, dobro porazmenje med seov. Dober, frišek luft, gošké, bazen, sončni dnevi vam pa naj slóžijo za dobro zdravdje.

Naša najveksa želja je, da vas pripravimo za odrasle, vózraščene, steri te med vsejmi geziki meli za prvi, najlepši gezik porabski slovenski gezik, steri te ponosni na tau, ka ste Slovenci.

Vsi odrasli, steri se rejsan držimo za Porabske Slovence, pa moramo brigo meti za tau, ka naj, kak že odrasli, mate pravo slovensko srce, nosite odgovornost za slovenstvo v Porabji.

Klara Fodor
vodja tabora

Pri teti Mariji smo se špilali.

MOZAIK

Iz mesta smo šli v gozd. Tam smo nabrali listje, kamenčke, vejice, iglice. Potem smo se odpravili na travnik. Tam smo nabrali rože in cvetlice. Nove besede smo napisali v slovarček. Ker je bila ura že veliko, smo nazaj šli v internat. Vse kar smo nabrali v gozdu in na travniku, smo z lepilom prilepili na karton. Oblikovali smo sonce, oblake, ptice, z nabranim listjem pa smo naredili gozd in ga polepšali s cvetjem.

Aleksandra Gyeček

KAJ SO POVEDALI UDELEŽENCI TABORA?

Prvi dan tabora so mi bile najbolj všeč uganke v jezikovni delavnici. Težka se mi je zdela naloga na učnem listu, ko smo reševali križanko. Tudi naslednje leto bi se rada udeležila tabora.

Brigita Voura

KAK SMO DELALI MONOŠTER

Najprej nam je Gašper zjutraj razložo, ka mo delati. Šli smo v gozd. Tam smo se rastalali na dvojce. Eni smo brali kamenčke, drugi pa rauže, listje, iglice, vejice. Zato ka smo bili fejš pridni, smo leko šli na sladoled. Tisto, ka smo nabrali, smo nesli v internat pa razdelili listje, iglice pa rožce. Gašper nam je pokazo, kak trbej napraviti baročni grad iz kamenčkov, vrt iz listja pa reko Rabo. Zato ka smo mi nej vúpali risati grada, nam ga je nariso Gašpar. Gor na narisano smo dali lepilo pa gor lepili kamenčke. Tú smo mogli fejš paziti na okna, zatok ka so fejs mala pa se žmetno lepijo. Gda je biu grad gotov, smo njemi posprejali strejo pa vrata. Te smo okoli grada lepili zelenje, tak smo napravili baročni park. Pod parkom pa smo s plavim sprejom napravile Rabo. Na konci smo gor zakelili ešče žuto korino, katera predstavlja sunce, zatok, ka je gnešnji den biu rejsan sunčen pa vroč.

Barbara Laczó

Pri Gašperju smo delali kejpe.

KAK SMO ZIDALI INTERNAT

Zazranka smo se z Gašperom odpravili v lejs. Tam smo najprva spoznali drejve z listjom, tem se pravi listavci (breza, búkef, hrast), zatem pa eške drejve z iglicami, tem se pravi iglavci (smreka, jelka, bor). Nabrali smo kamenčke, tiste bole male, zelenje pa rauže. Gda smo prišli v internat, nas je tú čakala televizija, kera je posnela naše delo pa še intervju sam mogla dati. Na karton smo zalepili kamenčke pa listje in tak napravili internat z okolico.

Gabriela Labric

Na izletu v Andovcaj

Profesor Drago nas je včiu slovenski gezik.

TABOR "ZA MATERINŠČINO" (v kejpaj pa rečaj)

BESEDA MENTORJEV TABOR MANJCKO „OVAK“

Rejsan je letošnji tabor od lanjskoga bio malo ovakšni, če glij so bili mlajši skoro vsi isti kak lani. No, tau si brodimi mi, šteri smo je meli priliko dobro spoznati že prejšnjo leto.

Programi smo si mogli vsi mentorji nouve pripraviti. V glavnom tak, ka bi se mlajši navčili čim več slovenščine, knjižne pa domanje porabščine. Špilali bi se naj prej tó več kak prejšnjo leto.

Tak sam mogla precj brodiči, ka bi naj bilou takšoga za mlajše, ka bi se dosta navčili pa ka bi se pouleg špilali pa fanj meli!? Vsefele se mi je po glavej brodilou z eno že-

ljov, ka bi bilou mlajšom lepou. Malo smo se šli bole „zaistino“ slovenščine pa domanje porabščine smo tó nej tanjali. Moram ekstra zapisati, ka so se trnok lepou mlajši tak pri včenjej kak pri špilaj vcüj vzeli, če glij dosta od nijj trnok malo razmej slovenski. Tak si brodim, ka so se vseono navčili dosta nouvi slovenski rejči, vej smo vsi mentorji delali na tom.

Ge sam mejla z njimi tudi dosta igric. Vsakša skupina je mejla malo ovakše. Edni so se šli „skarje brüsiči“, drügi „Jakec, ge si“, skrivali smo stvari (reči) „mrzlo, toplo“,

pa „krecali“ smo se tó. Navčili so se tau tó, kak se da iz testa za župo napraviti lančke pa karperece, z raznoga semjenja pa lejpe broške tó. Vsakši si je napravo vse tri špile, ništerni pa za ženske tó, štere delajo na Zvezí Slovincov.

Na konci morem napisati, ka je letošnji tabor nej bio samo malo ovakši, liki dosta boukši tó kak prejšnjo leto. Vsi smo se trüdili, ka bi tak bilou.

Z željov, ka bi mlajši domou odisli s tabora bogatejši z nikaj nouvimi znanji pa lejpmi spomini na letošnji tabor, želejm „NA SVIDENJE PA DRÜGO LETO!“

Marija Rituper

Letos je v tabori za materinščino delo potekalo malo inačič. V mojej delavnici, kerój smo dali naslov Bogastvo narave, so se mlajši najbolje ukvarjali z rastlinjom. Zarana smo vsakši den šli vó z Monoštra proti Števanovcam na en lepi travnik, s keroga se lepo vidi varaš. Tam so mlajši nabrali rouže, travo, kamenčke. Tisti, ka njim domanja rejči ide bole slabó, so spoznali dosta novi rejči, ostali, kerí pa že fajj znajo gučati, pa so svoje znanje še nadgradili. Nejsó vidli samo zelenje, liki žabe, metüle, ftiče tó. Gda so deca vse tou vküper nabrali, smo šli v bližnjo gouščo. Tam so poleg listja brali tudi iglice pa ugotovili, ka je drevdje z listi listavec, da pa drevdje z iglicami iglavec. Mlajšom se je trnok povidlo lubje tó, keroga so še brali poleg kamenja. Vse, ka so v goušči pa na travniki vidli, so si zatok mogli zapomniti v domanji rejči, ka so te na konci dneva vse tou vküper spisali. Vse nabrane rejči so te v internati gor na karton lepili. No, tak so napravili slike, kere so precj podobne mozaikom. Prvi den so napravili naravo, drugi den so zleplili baročni grad, v sredo pa so zazidali internat. Vse, ka so v delavnici čüli pa se navčili, so mogli znati povedati tudi na kvizi, v kerom so bila pitanja z vsej delavnic pa ešče takša, kera so se navezúvala na Porabje in Slovenijo.

Mlajši so bili zatok pridni, no tú pa tam so se kerí tudi za roke držali pa se lepo gledali, da pa tou nej nika slaboga. Poleg povedanoga bi še fejst rad pravo, ka so mlajši z Gorenjoga Senika bili najbolje pridni pa so najbolje pa najlepše gučali domačo rejči, tak sam njim obečo vsakšomi en velki sladoleđ. Vüпам, ka se vidimo naslednje leto, pa ka mo ešče večim mlajšom leko plačo sladoleđ.

Gašper Gomboc

PORABJE

Na lipo sanjavo sem sedel zvedavo.

Nič okrog besed.

Vse je led.

Vse umira.

dezertira.

Smrt

je obrt;

beseda je beda.

Zlomila se je veja,
nikoli meja.

Pognal sem se v smrt.

Strt.

Drago Meglič

Zahvala

Lepau se zavalimo vsejm lidam, slovenski organizacijam, steri so nam omogaučili na Slovenskoj zvezi, ka smo letos pá leko z bogatim programom, srečno skaus spelali 2. slovenski tabor „Za materni gezik“.

S toplim srcaum se zavalimo mlajšom, steri so letos pá z radostjov prišli v naš tabor pa skur vsi že od drügim. Posaba so valo vrejdní mlajši, steri gončjo slovensko rejči, s sterimi se leko porazmejmo v slovenskoj rejči. Oni so bili mlajši z Gorenjoga Senika, sterim smo se preveč radüvali, sploj pa gda smo gončali seničko slovensko rejči. Ob tej priliki čestitamo posaba štiri deklinam z Gorenjoga Senika, stere so dobile priznanje za tau, ka so v tabori najbóla, največ gončale slovenski pa so bile skaus fejs pridne. One so **Brigita Voura, Barbara Laczó, Gabriela Labritz, Aleksandra Gyeček**.

Fejs smo se radüvali tistim mlajšom tü, steri so se trüjdili pa so bar sprobavali gončati pa vküper delati z mentorji.

Zahvalimo se vsejm starišom, ka so svoje mlajše na nas zavöjpalí za keden dni pa s tejm omogaučili, ka smo se leko spravljali z njimi

v slovenskoj rejči.

Lepau se zavalimo za trüjde, potrpežljivo, pridno delo vsejm mentorom iz Slovenije, lerenci Mariji Rituper, školniki Dragoni Megliči pa študenti, steri se vči za školnika, Gašperi Gomboci. Domanja Irenca Irenka Fashing je pa bila padaškinja, z enim drüga mati, stera je vnoči-vodne mejla skrb na deco z Gašperom vred. Njija so zmantrale samo noči, gda sta stražila na mlajše, dočas ji nej vzeo prejk sen. Na tau sta pa mogla čakati dugo-dugo.

Doužni smo se zavaliti župniki seničke fare Ferini Merklini, steri je vse zanimivosti od kerke do muzeja, cintora nota pokazó mlajšom, andovskomi župani Karčini Holecí, ka nam je pokazó svojo malo ves z dvejstau lejt starimi borami. Na mesto Črne mlake nam je pa samo leko pokazó, kakšna povaudan je leko v najmenšoj vesi v Porabji pa na filmi prvo borovo gostüvanje v vesi. Tista toplota, prijaznost, kak sta gospaud pa župan gora prijala naš tabor, se leko postavi za peldo.

Velko pomauč smo dobili pri pripraví videofilma pa biltena od vse sodelavcev Uredništva časopisa Porabje, zakoj se ob tej priliki posaba zavalimo.

Na konci se pa trno lepau zavalimo za finančno pomauč Uradi za Slovence v zamejstvu in po svetu v Sloveniji pa Javnomi skladi za narodne in etnične manjšine na Vogrskom, stera sta nam omogaučila pripraviti slovenski tabor.

Klara Fodor
vodja tabora

Najboljši učenci so na zaključni prireditvi prejeli diplomo.

5. državno srečanje Porabskih Slovencev Dragi Porabski Slovenci!

Slovenska zveza vas letos pá lepau zove na tradicionalno **Srečanje Porabskih Slovencev**, stero bau **13. avgusta 2005** v Slovenskom daumi v **Varaši**. Za den Slovencev na Vogrskom smo si odabrali obletnico rojstva Avgusta Pavla, 28. avgust, stero ga svetimo od 2001. leta mau. Kaulek toga dneva napelamo vküper največši svetek Slovencev na Vogrskom, gda se leko dobimo vküper s cejloga rosaga pa ške zvöjn granic tü.

Za letošnje srečanje pripravljamo za program: **Sveto mešo**, stero ta v slovensko rejči slöjzila gospaud seničke fare Feri Merkli pa Lojze Kozar iz Odranec, v vogrskoj rejči pa domanji gospaud Zoltán Németh. Pri svetoj meši de spejvo MePZ Avgust Pavel z Gorenjoga Senika.

V kulturnom programi želimo pokazati slovenske plese, pesmi, vas razveseliti z muzikov, s slovensko recjtjavu. Program bau v gledališkoj dvorani v Varaši, pripravijo ga mlajši

pa odrasli iz Porabja pa Slovenije.

Pogostitev, obed za vse goste srečanja v velkom šatoru pri Slovenskom dauumi.

Izlet (kirándulás) z avtobusi v matični rosag Slovenijo, na Goričko.

Večer pogostitev, muzika, ples v šatoru pri Slovenskom dauumi. Igrali do muzikanti iz Prekmurja.

Dragi Porabski Slovenci!

Našo pozvanje na srečanje vela za vsakšoga, stero se držite za Slovence, rojeno ga v Porabji. Ranč tak čakamo vaše držine, familije, mlajše s svojimi držinami, stero se v korenjaj, v srce poznate za Slovence. Fejs de nas veselilo tau tü, če ške zvöjn rosaga živeči Porabski Slovenci tü dobijo volo priditi do nas.

Iz Budimpešte, Mosonmagyaróvára pa Sombotela de posaba pelo avtobus do Varaša. Avtobusi vsakšoga šenki pripelajo, za payout ceringe avtobusov se pobriga Slovenska samouprava v Budimpešti, Somboteli pa Slovenska zveza. V Porabji mo tü meli posaba

avtobus, stero vküper pripela lidi od Senika do Verice-Ritkarovec.

Prosimo vas, stero želite priti na letošnje srečanje, se zglasite pri naslednji lidaj, stero do se brigali za vas, naj leko pridete na srečanje. Lepau vas prosimo, prijavnice (jelentkezési lap) pošlite najkasnej do **31. julija 2005** na spodkar gor naštete atrejsje ali se zglasite po telefoni. Vsakši naj se zglati pri tistom človeki, k stero mi najskrajaj žive.

V Budimpešti pa kaulek toga varaša živeči Slovenci:

Društvo Slovencev/Szlovén Egyesület, Irena Pavlič, 1161 Budapest, Körvasút sor 30. Njena domanja telefonska numera je: 06-1/406-85-12.

V Mosonmagyaróvári pa kaulek toga varaša živeči Slovenci:

Slovenska manjšinska samouprava/Szlovén Kisebbségi Önkormányzat, Laci Brašič, 9200 Mosonmagyaróvár, Mosonyi M. út 33. Domanja telefonska numera je: 06-96/219-724.

V Somboteli pa kaulek varaša živeči Slovenci:

Slovenska manjšinska samouprava/Szlovén Kisebbségi Önkormányzat, Marija Kozar Mukič, 9700 Szombathely, Kisfaludy út 1. Njena številka mobitela je: 06-30/997-0077.

V Porabji pa v kaulek Varaša vcejlak do **Krmedina** živeči Slovenci s svojimi držinami se pa leko zglasite na atrejsje:

Slovenska zveza „Srečanje 2005“ 9970 Monošter/Szentgotthárd Gárdonyi út 1. Telefonski številka zveze: 94/380-208, 94/552-596. Baug plati! Pridte domau, ka vas s toplim srcaum čakamo domanji lidge.

Klara Fodor sekretarka

Ornitološki naravovarstveni tabor v Andovcih

Na začetki julija je telko šatorov bilau v Andovci, ka vejn ešče Törki so nej meli telko pri varaški bitki. 250 jih je prišlo s cejloga rosaga, ka naj spoznavajo naravo in ftiče. Od šatrov je cejli Šumajnin brejg pisani grato kak edna velka rauža. Lüst-

džari iz Romunije pa s Slovaškoga tö. Tau lüstvo se na leto gnauk na eden keden sreča, pa tau že 31 lejt drži.»

• **Kak se vam tü v Andovci vidi?**

»Sploj lejpo pokrajino mate, ka smo do tejsa mau ojdli po rosagi, tau je najlepšo me-

Šatorji na Šumajninom

vo je pa, kak mravle, odlo kauli po vesi. Edna tetica je pitala od mene: »Ka vrag je pa prineso sé te? Odkec so prišli, ka tak delajo, kak če bi ešče v življenji nej vidli ftiče?«

Name je tö začno zanimati te tabor, zato sam pa gorpoko gospoda **Ivana Demetra**, sto tabor vodi, naj par rejči povej od tabora.

»Te tabor se je že pred trestimi lejti začno, te nas je bilau tresti. Od tistoga mau nas je od leta do leta več, tak ka zdaj nas je že dvejstau petdeset. Tauma tabora je ime Naravovarstveni ornitološki tabor. V te tabor tašo lüstvo pride vküp, stero poznajo pa radi majo naravo. Vsakšo leto v drugo mesto demo. Leko povejmo, ka smo že cejli rosag notrazopojdli s tejm taborom. V Porabji smo ešče nej bili, zato smo letos tü. Eden keden drži te tabor. Te čas ftiče, gobe, rastline spoznavamo pa od tauga se zapišnik napravi.«

• **Od kec pride lüstvo v tabor?**

»Leko povejmo, ka s cejloga rusaga, dapa pridejo še Ma-

sto. Smejm tau prajti, ka dja že tö več kak dvajsti lejt odim v te tabor. Ta gauštja kauli nas, ta mala ves, ta lejpa pokrajina, tau ta prajti ne more, kak je tau lejpo. Pravim tau te tö, če nas je dež dva dni prau.«

K. H.

Prijavnica

Jelentkezési lap

(Prosimo nazaj poslati do 31. julija 2005!)

Menja.....

Iz držine pride.....lidij

Domanji atrejs:.....

Telefonska numera:.....

Pridemo (okrauzite valas):

1. S posebnim avtobusom (különjáráttal)
2. Ovak, na svojo ceringo

Datum:.....

podpis

Porabje

ČASOPIS
SLOVENCEV NA
MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtek

Glavna in odgovorna urednica

Marijana Sukič

Naslov uredništva:

H-9970 Monošter,

Gárdonyi G. ul. 1,

p.p. 77,

tel.: 94/380-767

e-mail:

porabje@mail.datanet.hu

ISSN 1218-7062.

Tisk:

SOBOŠKA TISKARNA-

SOLIDARNOST D.D.

Ahitekta Novaka 4

9000 Murska Sobota

Slovenija

Časopis izhaja z denarno

pomočjo Urada RS

za Slovence v zamejstvu

in pa svetu ter

Javnega sklada

za narodne

in etnične manjšine

na Madžarskem.